

HOTĂRÂREA nr.12-84/18
cu privire la contestarea hotărârii Colegiului de disciplină și etică
nr.13-8/18 din 21.04.2018 în privința procurorului Veaceslav Balan

24 mai 2018

mun. Chișinău

Examinând contestația Inspecției procurorilor împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-8/18 din 21.04.2018, adoptată în privința procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Veaceslav Balan, audiind raportul prezentat de domnul Constantin Șușu, Consiliul Superior al Procurorilor –

C O N S T A T Ă :

Prin decizia din 16.02.2018 Inspecția procurorilor a remis în adresa Colegiului de disciplină și etică materialele procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Veaceslav Balan. Din constatările Inspecției procurorilor rezultă că Veaceslav Balan a încălcat prevederile art.art.53¹, 244-247 ale Codului de procedură penală, art.38 lit. a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, coroborate cu pct. pct. 6.1.1., 6.2.1. din Codul de etică al procurorilor, aprobat la Adunarea Generală a Procurorilor (*Hotărârea nr.4 din 27.05.2016*).

Temei pentru inițierea procedurii disciplinare a constituit sesizarea cet.Victor Coda privind comiterea pretensei abaterii disciplinare de către procurorul Veaceslav Balan, exprimată în neglijarea normelor procesual-penale și lipsa imparțialității la cercetarea plângerii sale despre amenințarea cu un cuțit de către cet. B.

Urmare a examinării procedurii disciplinare în ședința din 21.04.2018, Colegiul de disciplină și etică a adoptat soluția privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica, Veaceslav Balan pe motiv că nu a fost comisă abatere disciplinară.

Inspeția procurorilor a contestat în termen hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-8/18 din 21.04.2018, solicitând casarea ei și adoptarea unei noi hotărâri, potrivit prevederilor art.86 alin.(3) lit. b) din Legea cu privire la Procuratură și pct.11.5 lit. lit. b) și c) din Regulamentul cu privire la organizarea, competența și modul de funcționare a Inspecției procurorilor.

În motivarea poziției sale, autorul contestației a punctat că la verificarea sesizării privind faptele procurorului în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Botanica, Veaceslav Balan, ce pot constitui abatere disciplinară, au fost analizate și prezentate Colegiului probe care întrunesc elementele abaterii disciplinare și anume: avizul Secției unificare a practicii în domeniul urmăririi penale, bazat pe probe incontestabile privind îndeplinirea necorespunzătoare de către procurorul numit a obligațiilor de serviciu.

Un alt argument este că Hotărârea Colegiului nu conține motivele lipsei abaterii disciplinare în faptele invocate.

În concluzie, autorul contestației menționează că acțiunile procurorului constituie abatere disciplinară, statuând asupra poziției că acesta a încălcat:

- art.38 lit.a) din Legea cu privire la Procuratură -, *„îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu”*;

- pct.6.1.1. din Codul de etică al procurorilor – *„să respecte legislația națională și internațională, practica judiciară și jurisprudența CEDO, actele departamentale, interdepartamentale și ale organelor reprezentative și de autoadministrare ale procurorilor”*;

- pct.6.2.1. din Codul de etică al procurorilor – *„să-și exercite atribuțiile în mod independent, imparțial, onest, ireproșabil, dând dovadă de o înaltă ținută morală și maximă corectitudine și să contribuie la realizarea eficientă și efectivă a actului de justiție”*.

În ședința Consiliului Superior al Procurorilor din 24.05.2018, șeful Inspecției procurorilor a susținut integral contestația formulată de autor, insistând asupra faptului că procedura disciplinară în privința procurorului Veaceslav Balan neîntemeiat a fost încetată de către Colegiul de disciplină și etică, iar materialele cauzei disciplinare dovedesc săvârșirea abaterii disciplinare.

Procurorul Veaceslav Balan a explicat că nu a încălcat prevederile Codului de procedură penală și nici într-un fel nu a adus atingere drepturilor petiționarului Victor Coda.

Audiind argumentele Inspecției procurorilor și cele ale procurorului vizat, analizând cauza disciplinară, precum și hotărârea Colegiului de disciplină și etică, Consiliul Superior al Procurorilor decide **menținerea hotărârii contestate**, invocându-se infra raționamentele care fundamentează această soluție.

Chestiuni de fapt:

Inspecția procurorilor a reținut că:

- examinarea procesului penal nr.20174202357, pornit în baza plângerii cet. Victor Coda, a fost tergiversată atât de către organul de urmărire penală, cât și de către procurorul Veaceslav Balan. Procurorul a încălcat normele de procedură penală cu referire la examinarea plângerilor în ordine de control ierarhic superior, precum și a lăsat fără examinare cererile depuse în ordinea art.244-247 Cod de procedură penală;

- la procesul penal lipsesc acte procesuale și alte informații relevante, care ar motiva și justifica neefectuarea la 16.01.2018 a acțiunilor cu cet. Victor Coda;

- în procesul penal au fost adoptate hotărâri de refuz în pornirea urmăririi penale neîntemeiate și pripite, în lipsa asigurării efectuării investigațiilor complete și eficiente;

- nu în ultimul rând, lipsește atitudinea din partea procurorului cu referire la încălcările admise de către ofițerul de urmărire penale.

La compartimentul chestiunilor de fapt Consiliul Superior al Procurorilor relevă că la 21 februarie 2018 de către Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica s-a decis refuzul în începerea urmăririi penale și clasarea procesului penal, pornit în baza plângerii cet. Victor Coda, hotărâre care nu a fost contestată de petiționar.

Chestiuni de drept:

Articolul 38 din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură prevede în mod limitativ faptele ce constituie abateri disciplinare, printre care este inclusă și cea invocată de Inspekția procurorilor, în *speșă*, ***îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor de serviciu.***

Decizia Inspekției procurorilor, prin care s-a dispus trimiterea materialelor Colegiului de disciplină și etică, a structurat încălcările, incriminate procurorului Veceaslav Balan, ca cele ce țin de competențe procesuale la examinarea plângerii lui Victor Coda și încălcări de conduită.

Cercetând judicios actele cauzei disciplinare, audiind părțile, Consiliul decide că derogările comise de către procurorul Veceaslav Balan nu întrunesc elementele abaterii disciplinare imputate.

Obiectul abaterii disciplinare reprezintă relațiile sociale privitoare la realizarea activității de justiție în sensul larg al acestei noțiuni, care presupune apărarea ordinii de drept și efectuarea corectă a justiției.

Latura obiectivă a abaterii disciplinare constă într-o acțiune sau inacțiune contrară cu îndatoririle profesionale sau administrative, impuse procurorilor prin legi, cu jurisprudența CEDO și actele departamentale.

Abaterea disciplinară se comite atât cu intenție, cât și din culpă. Cu referire la latura subiectivă, este important a se scoate în evidență faptul că Curtea Constituțională în Hotărârea nr.12 din 2017 a statuat asupra condițiilor pentru tragerea la răspundere, inclusiv disciplinară: ” *doar erorile săvârșite în mod intenționat, cu abuzul deliberat sau, fără îndoială, cu neglijență repetată sau gravă ar trebui să se soldeze cu acțiuni disciplinare și sancțiuni, răspundere penală sau răspundere civilă*”.

Analizând existența elementelor abaterii disciplinare, atât în acțiunile, cât și inacțiunile procurorului Veceaslav Balan, în cadrul procesului penal nr. 20174202357, Consiliul constată lipsa intenției ori culpei grave. Drept consecință, Consiliul Superior al Procurorilor va menține soluția dispusă de Colegiul de disciplină și etică în hotărârea sa din 21 aprilie 2018.

Întârzierile în efectuarea de acțiuni nu sunt imputabile total procurorului, dar au fost cauzate inclusiv de comportamentul petiționarului, fapt dovedit prin actele procedurii disciplinare.

Cu referire la neasigurarea caracterului complet al investigării cazului și adoptarea soluțiilor neîntemeiate de refuz în a începe urmărirea penală, Consiliului nu i-au fost prezentate probe ce ar demonstra lipsa de imparțialitate din partea procurorului, ori că ar fi acționat cu rea credință la emiterea hotărârii pe cazul cet. Victor Coda. La adoptarea soluției procurorul apreciază faptele și evaluează probele după intima convingere, bazându-se pe cadrul legal. Totodată, potrivit constatării Curții Constituționale, Hotărârea în nr.12 din 2017, *libera apreciere a probelor este strâns legată de regula cercetării sub toate aspectele, complet și obiectiv a circumstanțelor cauzei și probelor.* În sine, anularea soluției procurorului în cadrul controlului ierarhic superior nu antrenează răspunderea juridică a acestuia, dacă nu s-a demonstrat ***abuzul deliberat ori neglijența gravă*** din partea procurorului.

Temeiuri pentru anularea ordonanțelor procurorului Veaceslav Balan au servit neasigurarea caracterului complet al investigării, cauzat și de lipsa de cooperare a petiționarului cu organul de urmărire penală și procurorul de caz.

Nu constituie o încălcare disciplinară faptul că procurorul Veaceslav Balan, la 16.01.2018, nu l-a primit pe Victor Coda în audiență pentru audiere. Procurorul a explicat că, la momentul prezentării lui Victor Coda, avea în audiență altă persoană și prin intermediul polițistului de gardă i-a cerut să aștepte, iar când a ieșit peste câteva minute petiționarului plecase. Ca confirmare a celor spuse, procurorul a prezentat, în cadrul verificării sesizării, extrasul din registrul de evidență a persoanelor. Probe contrare argumentului adus de procurorul vizat nu s-au prezentat Consiliului.

Mai mult ca atât, la 16.01.2018 pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Central se afla cererea lui Victor Coda de recuzare a procurorului în Procuratura municipiului Chișinău, Oficiul Botanica. Autorul cererii invoca lipsa de încredere, ne dorința de a colabora și a face declarații procurorului de caz. Recuzarea procurorului nu avea ca efect suspendarea acțiunilor pe procesul penal, dar amânarea acestora până la examinarea cererii de recuzare justifică acțiunile procurorului Veaceslav Balan.

Consiliul Superior al Procurorilor nu a constatat încălcarea principiilor legalității și independenței, stabilite de Codul de etică al procurorilor, aprobat prin Hotărârea Adunării Generale a Procurorilor nr. 4 din 27 mai 2016, în acțiunile și inacțiunile procurorului Veaceslav Balan. Nu s-a dovedit că procurorul a manifestat lipsă de imparțialitate, onestitate ori încălcarea ținutei morale în raport cu petiționarul Victor Coda.

Obiectiv sunt stabilite anumite omisiuni comise de procurorul Veaceslav Balan, la cercetarea procesului penal nr.20174202357, dar ele nu au atins gradul de pericol al unei abaterii disciplinare și nu au survenit urmări asupra drepturilor persoanei care se consideră vătămată, inclusiv nu s-au produs efecte negative asupra imaginii Procuraturii. În privința procurorului pot fi aplicate măsuri pe linia supravegherii de serviciu, pentru excluderea derogărilor pe viitor.

Nu în ultimul rând, Consiliul reține că, potrivit Avizului nr. 9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni (CCPE) privind normele și principiile europene referitoare la procurori, *statele ar trebui să ia măsuri pentru a se asigura că procedurile disciplinare pentru procurori sunt reglementate prin lege și să garanteze o evaluare și decizii corecte și obiective, supuse unui control independent și imparțial.*

Statele trebuie să se asigure că procurorii sunt capabili să își îndeplinească îndatoririle fără intimidare, impedimente, hărțuire, ingerințe și că nu sunt supuși în mod injust unui sistem de răspundere civilă, penală sau de altă natură.

În contextul celor expuse și în temeiul art.70 alin.(1) lit.f), art.77, art.79, art.86 alin.(3) lit.a) din Legea nr.3 din 25.02.2016 cu privire la Procuratură, Consiliul Superior al Procurorilor -

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. A respinge contestația Inspecției procurorilor, declarată împotriva hotărârii Colegiului de disciplină și etică nr.13-8/18 din 21.04.2018, adoptată în privința lui Veaceslav Balan, procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul Botanica, ca neîntemeiată.

2. A menține Hotărârea Colegiului de disciplină și etică nr.13-8/18 din 21.04.2018, privind încetarea procedurii disciplinare în privința procurorului Veaceslav Balan.

3. Hotărârea se publică pe pagina web oficială a Procuraturii, www.procuratura.md, link-ul *Consiliul Superior al Procurorilor*, rubrica *Hotărâri*.

4. Hotărârea Consiliului Superior al Procurorilor poate fi contestată la Curtea Supremă de Justiție, în temeiul art.79 din Legea cu privire la Procuratură nr. 3 din 25.02.2016.

Membrii Consiliului Superior al Procurorilor:

№	<i>Numele și prenumele</i>	<i>Semnătura</i>
1	HARUNJEN Eduard	<i>semnat</i>
2	IFTODI Victoria	<i>absent</i>
3	MICU Victor	<i>absent</i>
4	FURTUNĂ Inga	<i>semnat</i>
5	ROȘCA Andrei	<i>semnat</i>
6	BORDIANU Adrian	<i>semnat</i>
7	ȘUȘU Constantin	<i>semnat</i>
8	MĂRGINEANU Lilia	<i>semnat</i>
9	GUCEAC Ion	<i>semnat</i>
10	PULBERE Dumitru	<i>semnat</i>

**Președinte al Consiliului
Superior al Procurorilor**

Angela MOTUZOC